

08 jul 2024 -08:27

Federaal Instituut voor de Rechten van de Mens roept op tot meer respect voor mensenrechtenverdedigers

Vandaag publiceert het Federaal Instituut voor de Rechten van de Mens (FIRM) een onderzoeksrapport over de druk op mensenrechtenverdedigers in België. Het heeft hiervoor meer dan 150 mensenrechtenorganisaties in België bevroegd. Uit het onderzoek blijkt dat meer dan de helft van de bevroegde organisaties bedreigingen en intimidatie ervaart. Ook geeft bijna een vijfde aan dat ze moeite hebben om hun stem te laten horen in politieke besluitvormingsprocessen. Het FIRM roept op tot meer respect voor mensenrechtenverdedigers.

“Mensenrechten verdedigen is fundamenteel voor de bescherming van onze mensenrechten”, zegt Martien Schotsmans, directeur van het FIRM. “Om een veilige ruimte voor mensenrechtenverdedigers te waarborgen, geeft ons rapport aanbevelingen voor beleidsmakers, burgers, klassieke en sociale media, en ook voor mensenrechtenorganisaties zelf.”

Organisaties en medewerkers onder druk

55% van de mensenrechtenorganisaties die het FIRM heeft bevroegd, geven aan dat ze al het slachtoffer zijn geweest van ten minste één vorm van intimidatie en bedreiging, zoals (dreigen met) het aanspannen van rechtszaken of een doelbewust onjuiste beeldvorming in de pers. Organisaties die zich inzetten voor de rechten van migranten, LGBTQIA+ personen of gedetineerden, maar ook organisaties die strijden tegen racisme en voor het klimaat blijken het voornaamste mikpunt van dergelijke druk en bedreigingen.

Bijna de helft van de bevroegde organisaties (46%) geeft aan dat hun personeelsleden meermaals het doelwit zijn geweest van online verbale bedreigingen, grotendeels op sociale media. De focus ligt vooral op persoonlijke kenmerken, zoals gender, seksuele geaardheid of uiterlijk.

“We stellen vast dat veel mensenrechtenorganisaties en hun medewerkers deze druk en bedreigingen als een deel van de dagelijkse realiteit beschouwen, terwijl ze moeten kunnen werken in een veilige omgeving”, zegt Martien Schotsmans. “Het FIRM beveelt aan om melding te maken van intimidatie en geweld. Daarnaast moet er meer bewustwording zijn over het belang van mensenrechten en mensenrechtenorganisaties.”

Stem laten horen

“In een gezonde en inclusieve democratie wordt rekening gehouden met de verschillende stemmen in de samenleving, dus ook met die van mensenrechtenverdedigers”, zegt Martien Schotsmans. “Toch geven heel wat mensenrechtenorganisaties aan dat ze moeilijk kunnen wegen op het beleid.”

17% van de bevroegde organisaties voelt zich onvoldoende gehoord door beleidsmakers. Het FIRM raadt beleidsmakers op alle niveaus aan om erover te waken dat er een open dialoog wordt gegarandeerd tussen mensenrechtenorganisaties en overheidsinstanties, waarin ook kritische stemmen aan bod mogen komen.

Ook geeft een tiental mensenrechtenorganisaties aan moeilijkheden te ondervinden bij het verkrijgen van goedkeuring om een betoging te organiseren. Afhankelijk van de gemeente duurt de procedure voor het

aanvragen van een betoging enkele dagen tot enkele weken. Het FIRM waarschuwt dat een te lange duur van de procedure een inperking kan vormen op de vrijheid van betogen. Het verwijst naar het mensenrechtencomité van de Verenigde Naties, dat aangeeft dat protestacties snel moeten kunnen inspelen op actuele gebeurtenissen.

Martien Schotsmans besluit: "Met dit onderzoek wil het FIRM bijdragen aan een open en veilig klimaat voor mensenrechtenverdedigers in België, zonder bedreigingen of druk. Het FIRM engageert zich ertoe de situatie op de voet te blijven volgen."

[Lees het onderzoeksrapport](#)

Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering
van de Rechten van de Mens
Leuvenseweg 48
1000 Brussel
België
<https://www.firm-ifdh.be>
info@firm-ifdh.be

Jolien Carnel
Communicatiemedewerker
+32 479 86 88 23
jcar@firm-ifdh.be

Pierre Charlot
Communicatie
+32 479 88 64 62
pierre.charlot@firm-ifdh.be